

Ár 2012, föstudaginn 31. ágúst er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Oddur Ólason.

Fyrir er tekið **mál nr. 30/2012**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 16. febrúar 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 11. maí 2011 [sic]. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 22. febrúar 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi 10. maí 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 10. maí 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með tölvupósti.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 24. og 31. ágúst 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 3. júlí 2007 var bílasamningur FF, kaupleigusamningur- jafnar greiðslur gefinn út. Samkvæmt samningnum var FF leigusali og A leigutaki. Hið leigða var Mazda 6, X. Tilgreint kaupverð hins leigða var kr. 3.200.000 og samningsverð var kr. 2.590.674. Sóknaraðili tókst á hendur sjálfskuldarábyrgð vegna bílasamningsins. Ekki var framkvæmt greiðslumat við útgáfu bílasamningsins.

Með tölvupósti, dags. 28. febrúar 2011, fór sóknaraðili fram á það við FF að ábyrgðaryfirlýsing hans á bílaláni fyrir A yrði gerð ógild og fallið frá henni að öllu, þar sem greiðslumat var ekki framkvæmt á A eða sóknaraðila fyrir undirritun lánsamnings.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun móttækinni 16. febrúar 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst lausnar undan ábyrgð á bílaláni fyrir A. Sóknaraðili vísar til þess að greiðslumat hafi ekki verið framkvæmt. Máli sínu til stuðnings vísar

sóknaraðili til úrskurðar úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 14/2010.

Þá bendir sóknaraðili á að lög nr. 32/2009 um ábyrgðarmenn taki til allra lífeyrissjóða, Lánasjóðs íslenskra námsmanna og fjármögnunarfyrirtækja sem ekki hafi verið aðilar að samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga frá 2001.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili kveður ástæðu þess að greiðslumat hafi ekki verið framkvæmt þá, að FF byggji á grunni B sem eigi rætur að rekja til BB. Hvorki BB né B hafi undirgengist samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga frá 1. nóvember 2001. Framangreint samkomulag hafi verið samkomulag sem Samtök fjármálafyrirtækja og aðrir aðilar hafi undirgengist árið 2001. Getur varnaraðili þess ennfremur að á þessum tíma, árið 2007, hafi FF ekki verið aðili að Samtökum fjármálafyrirtækja. Lögmæti sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á láni því sem A hafi tekið þann 3. júlí 2007 grundvallist því á því að lánveitandinn FF, sem rætur eigi að rekja til B hafi ekki verið aðili að samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

Bendir varnaraðili á að í samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga segi: „*Að samkomulagi þessu standa Samtök banka og verðbréfafyrirtækja f.h. aðildarfélaganna sinna, Samband íslenskra sparisjóða f.h. sparisjóða, Neytendasamtökin og viðskiptaráðherra af hálfu stjórnvalda. Önnur fjármálafyrirtæki eða samtök fjármálafyrirtækja geta einnig gerst aðilar að samkomulagi þessu.*“

Varnaraðili vísar til þess að í 1. gr. samkomulagsins, sem kveði á um markmið þess, komi fram að aðilar að samkomulagi þessu séu sammála um gildi þeirrar stefnu að draga úr vægi ábyrgða einstaklinga og að lánveitingar verði miðaðar við greiðslugetu greiðanda og eigin tryggingar hans. Með samkomulaginu séu settar meginreglur til verndar ábyrgðarmönnum í þeim tilvikum er sjálfskuldarábyrgð eða veð í eigu annars einstaklings séu sett til tryggingar fjárhagslegri skuldbindingu.

Bendir varnaraðili á að B hafi verið stofnað á fyrri hluta árs 2006 til að stunda eignaleigustarfsemi. Í mars 2007 hafi nafni B verið breytt í FF. Það hafi ekki verið fyrr en í mars 2008 að FF hafi gengið inn í Samtök fjármálafyrirtækja en frá þeim tímapunkti hafi FF fyrst viðurkennt aðild að samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á bílasamningi A hjá FF, að fjárhæð kr. 2.590.674.

Telja verður kröfu sóknaraðila byggjast á samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, enda tóku lög nr. 32/2009 um ábyrgðarmenn ekki gildi fyrr en 4. apríl 2009 en sóknaraðili gekkst í umrædda ábyrgð þann 3. júlí 2007. Þá tóku ákvæði 4. og 5. gr. laga nr. 32/2009 um greiðslumat og kynningu þess fyrir ábyrgðarmanni ekki til ábyrgða sem stofnað var til fyrir gildistöku laganna, sbr. 12. gr. laganna.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga er undirritað af Samtökum banka og verðbréfafyrirtækja f.h. aðildarfélaga sinna, Sambandi íslenskra sparisjóða f.h. sparisjóða, Neytendasamtökunum og viðskiptaráðherra af hálfu stjórnvalda. Önnur aðildarfélög eða samtök fjármálafyrirtækja gátu einnig gerst aðilar að samkomulaginu.

Umþrætt lán var gefið út til FF. FF var ekki aðili að þeim samtökum eða samböndum sem að áður nefndu samkomulagi stóðu á þeim tíma sem lánið var gefið út. Þá hafði FF ekki gerst aðili að samkomulaginu á þeim tíma þegar gengið frá umræddum samningi og hafði því t.a.m. ekki skuldbundið sig til að greiðslumeta skuldara vegna ábyrgða 3. manns á lánsamningum. Í ljósi þessa verður að telja að FF hafi ekki verið skylt að framkvæma greiðslumat á útgefanda bílasamningsins, A, eða fara að samkomulaginu að öðru leyti, þegar umrædd lánveiting átti sér stað. Þegar af þeirri ástæðu hefur úrskurður úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 14/2010 ekki fordæmisgildi í máli þessu.

Verður í ljósi framangreinds ekki hjá því komist að hafna kröfu sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 31. ágúst 2012..

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Oddur Ólason